

ДИСКУСІЇ ТА ОБГОВОРЕННЯ

Антон Лісняк

доктор філософії,
прокурор Західної окружної прокуратури міста Дніпра
(Дніпро, Україна)
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7007-4011>
Anthony1993@online.ua

УДК 343.13

СКАСУВАННЯ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ
ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ
ЗА ПРИЗОВОМ ПІД ЧАС МОБІЛІЗАЦІЇ,
НА ОСОБЛИВИЙ ПЕРІОД У ПОРЯДКУ ЧАСТИНИ 1 СТАТТІ 616
КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ,
УМОВИ ЗАСТОСУВАННЯ ТА ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ
У РЕАЛІЗАЦІЇ

АНОТАЦІЯ. З початку повномасштабної війни та запровадження воєнного стану, Україна зіштовхнулася з новими реаліями та суспільними відносинами, які потребують правового визначення та врегулювання. Суттєвих змін в умовах війни зазнав Кримінальний процесуальний кодекс України (КПК України). Ухвалені, доповнені та змінені норми є новелами кримінального процесу, що зумовило їх неоднакове тлумачення і застосування. Зокрема, наявна практика у застосуванні ч. 1 ст. 616 КПК України, а саме скасування запобіжного заходу для проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, вказує на наявність проблемних питань у її застосуванні. Враховуючи зазначені умови, неприпустимим є використання різночитань норм права для ухилення підозрюваних та обвинувачених осіб від виконання покладених на них процесуальних обов'язків, що зумовлює неможливість досягнення мети досудового розслідування та судового розгляду.

Метою статті є визначення обов'язкових умов для скасування запобіжного заходу для проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період за ч. 1 ст. 616 КПК України, а також окреслення проблемних питань, що виникають у зв'язку з реалізацією норми вказаної статті.

Під час проведення дослідження були використані загальнонаукові теоретичні методи дослідження – аналізу, синтезу, абстрагування, а також методи тлумачення норм права – граматичний, логічний і системний.

Результатом дослідження є визначення умов застосування ч. 1 ст. 616 КПК України, а також детермінація проблем, які виникають при застосуванні вказаної норми права.

Отримані результати дослідження можуть використовуватись як методика для правозастосування ч. 1 ст. 616 КПК України, а також для використання у подальших наукових дослідженнях із вказаної тематики.

Ключові слова: запобіжний захід; тримання під вартою; військова служба; призов; мобілізація; клопотання; тлумачення; ст. 616 Кримінального процесуального кодексу України.

Законом України “Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо порядку скасування запобіжного заходу для проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період або його зміни з інших підстав”¹ внесено зміни до Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України), зокрема: викладено нову назву розділу IX¹ – “Особливий режим досудового розслідування, судового розгляду в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції чи заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації та/або інших держав проти України”², а сам розділ доповнено ст. 616 про скасування запобіжного заходу для проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період або зміна запобіжного заходу з інших підстав. Хоча вказаний Закон набрав чинності 22 березня 2022 р., незважаючи на досить нетривалий час дії ухвалених змін, суддями та прокурорами розглянуто велику кількість клопотань, поданих підозрюваними, обвинуваченими та їх захисниками про застосування ст. 616 КПК України. Натепер, аналізуючи судові рішення, можна дійти висновку про відсутність системності й однастайності в застосуванні ст. 616 КПК України. Зокрема, підставами для застосування зазначеної статті є декілька критеріїв, які мають розглядатись як у сукупності, так і кожен окремо.

Метою дослідження є детермінація підстав застосування ч. 1 ст. 616 КПК України.

Відразу слід звернути увагу на те, що стаття не містить жодних вимог до клопотання, яке подається підозрюваним чи обвинуваченим про скасування запобіжного заходу для проходження військової служби за при-

¹ Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо порядку скасування запобіжного заходу для проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період або його зміни з інших підстав: Закон України від 15 березня 2022 р. № 2125-IX <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2125-20#Text>> (дата звернення: 05.07.2022).

² Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>> (дата звернення: 05.07.2022).

Прим ред.: Законом України “Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення порядку здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану” назва розділу IX¹ змінена: “Особливий режим досудового розслідування, судового розгляду в умовах воєнного стану”.

зовом під час мобілізації, на особливий період. Зі свого боку ч. 1 ст. 616 КПК України містить чітке визначення змісту клопотання прокурора про скасування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою для проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період.

Відповідно до ч. 1 ст. 616 КПК України:

<...> за результатами розгляду клопотання, передбаченого абзацом першим цієї частини, прокурор має право звернутися до слідчого судді або суду, який розглядає кримінальне провадження, з клопотанням про скасування цієї особи запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою для проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період.

Клопотання про скасування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою для проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період повинно містити:

- 1) виклад обставин, які свідчать про те, що особа підпадає під проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, та висновок про придатність особи до несення військової служби в умовах воєнного стану;
- 2) виклад обставин, які вказують на те, що відсутні ризики, передбачені частиною першою статті 177 цього Кодексу, а також ризик ухилення особи, стосовно якої пропонується скасувати запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, від проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період³.

На думку автора, правова невизначеність змісту клопотання підозрюваного чи обвинуваченого у ст. 616 КПК України суттєво ускладнює розгляд таких клопотань прокурором і встановлення підстав для прийняття рішень за наслідком їх розгляду. Однак, спираючись на встановлений зміст клопотання, що подається прокурором, і логічний, а також системний спосіб тлумачення норм ч. 1 ст. 616 КПК України, можна визначити головні умови застосування статті. Так, відповідно до ч. 1 ст. 616 КПК України:

<...> у разі введення в Україні або окремих її місцевостях воєнного стану, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації та/або інших держав проти України підозрюваний, обвинувачений, який під час досудового розслідування або судового розгляду тримається під вартою, крім тих, які підозрюються у вчиненні злочинів проти основ національної безпеки України, а також злочинів, передбачених статтями 115, 146–147, 152–156, 186, 187, 189, 255, 255¹, 257, 258–262, 305–321, 330, 335–337, 401–414, 426–

³ Кримінальний процесуальний кодекс України (н 2).

433, 436, 437–442 Кримінального кодексу України, має право звернутися до прокурора з клопотанням про скасування цього запобіжного заходу для проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період⁴.

Очевидним із викладеної норми є те, що вона містить чітко визначене коло суб'єктів, щодо яких можливе її застосування – це підозрювана чи обвинувачувана особа, щодо якої застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою. Далі міститься вичерпний перелік статей, підозра особи у яких виключає застосування ст. 616 КПК України, а саме: це злочини проти основ національної безпеки України, а також злочини, передбачені статтями 115, 146–147, 152–156, 186, 187, 189, 255, 255¹, 257, 258–262, 305–321, 330, 335–337, 401–414, 426–433, 436, 437–442 Кримінального кодексу України.

Таким чином, якщо особа, що підозрюється у вчиненні вказаних кримінальних правопорушень, звернулася з відповідним клопотанням про скасування запобіжного заходу для проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, таке клопотання задоволенню не підлягає.

Окремо слід звернути увагу на недосконалість конструкції викладеної норми. Використовуючи граматичний спосіб тлумачення, можна дійти висновку, що право на застосування умов ч. 1 ст. 616 КПК України мають як підозрювані особи, щодо яких здійснюється досудове розслідування, так і обвинувачені особи, щодо яких здійснюється судовий розгляд. Однак виключення, встановлені в нормі, стосуються лише осіб, щодо яких здійснюється досудове розслідування: 'крім тих, які підозрюються у вчиненні злочинів проти основ національної безпеки України, а також злочинів, передбачених статтями 115, 146–147, 152–156, 186, 187, 189, 255, 255¹, 257, 258–262, 305–321, 330, 335–337, 401–414, 426–433, 436, 437–442 Кримінального кодексу України'⁵.

Використовуючи логічне тлумачення вказаної норми, можна дійти висновку, що виключення, передбачені нормою ч. 1 ст. 616 КПК України, стосуються однаково як підозрюваних осіб, щодо яких здійснюється досудове розслідування, так і обвинувачених осіб, щодо яких здійснюється судовий розгляд. Вказана розбіжність у розумінні викладеної норми, на думку автора, потребує доопрацювання та уточнень.

Підсумовуючи викладене, можна встановити перші дві умови для застосування ч. 1 ст. 616 КПК України, а саме: 1) застосування до особи запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою; 2) підозра чи обви-

⁴ Кримінальний процесуальний кодекс України (н 2).

⁵ Там само.

нування особи в кримінальних правопорушеннях, які не становлять виключень, прямо передбачених нормою статті.

З метою встановлення наступних умов застосування норм ч. 1 ст. 616 КПК України, необхідно встановити низку понять і порядок призову для проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період. Так, відповідно до частин 1 та 2 ст. 2 Закону України “Про військовий обов’язок та військову службу”:

<...> військова служба є державною службою особливого характеру, яка полягає у професійній діяльності придатних до неї за станом здоров’я і віком громадян України (за винятком випадків, визначених законом), іноземців та осіб без громадянства, пов’язаних із обороною України, її незалежності та територіальної цілісності. Проходження військової служби здійснюється громадянами України – у добровільному порядку (за контрактом) або за призовом⁶.

Відповідно до ч. 1 ст. 4 Закону України “Про військовий обов’язок та військову службу”, “Збройні Сили України та інші військові формування комплектуються військовослужбовцями шляхом призову громадян України на військову службу, прийняття громадян України на військову службу за контрактом”⁷.

Таким чином, проходження громадянами України військової служби можливе у двох випадках – або внаслідок призову, або внаслідок укладення контракту. У першому випадку призов здійснюється з метою забезпечення комплектування Збройних Сил України (далі – ЗСУ) для виконання покладених на них завдань. Призов відбувається у передбаченому законом порядку та виконується примусово, про що свідчить криміналізація умисного ухилення особи від призову. У другому випадку контракт укладається лише за доброї волі особи, що бажає проходити військову службу, при умові її звернення у встановленому законом порядку.

Відповідно до ч. 1 ст. 39 Закону України “Про військовий обов’язок та військову службу”:

<...> призов резервістів та військовозобов’язаних на військову службу під час мобілізації проводиться в порядку, визначеному цим Законом та Законом України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію”.

На військову службу під час мобілізації призиваються резервісти та військовозобов’язані, які перебувають у запасі і не заброньовані в установленому порядку на період мобілізації.

⁶ Про військовий обов’язок та військову службу: Закон України від 25 березня 1992 р. № 2232-XII <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text>> (дата звернення: 05.07.2022).

⁷ Там само.

Призов резервістів та військовозобов'язаних на військову службу під час мобілізації здійснюється для доукомплектування військових посад, передбачених штатами воєнного часу, у терміни, визначені мобілізаційними планами Збройних Сил України та інших військових формувань⁸.

Таким чином, можна зробити висновок, що проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, як це вказано в нормі ч. 1 ст. 616 КПК України, полягає саме у встановленому законом порядку призові особи на військову службу. Отже, обґрунтування клопотання підозрюваним чи обвинуваченим наявністю одного лише бажання проходити службу у ЗСУ чи підрозділах територіальної оборони не є підставою для застосування наведеної статті.

Визначившись із цим, постає питання, що саме може бути підтвердженням того, що особа призвана під час мобілізації, на особливий період. Згідно з п. 8 Указу Президента України “Про загальну мобілізацію”:

<...> місцевим органам виконавчої влади у взаємодії з територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки, за участю органів місцевого самоврядування та із залученням підприємств, установ та організацій усіх форм власності, фізичних осіб – підприємців організувати та забезпечити в установленому порядку: 1) своєчасне оповіщення і прибуття громадян, які призиваються на військову службу, прибуття техніки на збірні пункти та у військові частини; 2) здійснення призову військовозобов'язаних, резервістів на військову службу, їх доставки до військових частин та установ Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Державної прикордонної служби України, Державної спеціальної служби транспорту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, інших військових формувань України⁹.

Відповідно до ч. 3 ст. 22 Закону України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію”:

<...> під час мобілізації громадяни зобов'язані з'явитися до військових частин або на збірні пункти територіального центру комплектування та соціальної підтримки у строки, зазначені в отриманих ними документах (мобілізаційних розпорядженнях, повістках керівників територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки), або у строки, визначені командирами військових частин (військовозобов'язані, резервісти Служби безпеки України – за викликом керівників органів, в яких вони

⁸ Про військовий обов'язок та військову службу (н 6).

⁹ Про загальну мобілізацію: Указ Президента України від 24 березня 2022 р. № 69/2022 <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/69/2022#Text>> (дата звернення: 05.07.2022).

перебувають на військовому обліку, військовозобов'язані, резервісти Служби зовнішньої розвідки України – за викликом керівників відповідних підрозділів Служби зовнішньої розвідки України, військовозобов'язані Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту – за викликом керівників відповідних органів управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту)¹⁰.

Таким чином, документами, що підтверджують призов особи під час мобілізації, на особливий період, з метою проходження військової служби є: 1) мобілізаційне розпорядження; 2) повістка керівника територіального центру комплектування та соціальної підтримки; 3) виклик командира військової частини; 4) виклик керівника органу, де особа перебуває на військовому обліку, або керівником відповідного підрозділу.

Зі свого боку слід зазначити, що відповідно до п. 10 ч. 1 ст. 1 Закону України “Про військовий обов’язок та військову службу”:

<...> громадяни України, які приписані до призовних дільниць або перебувають у запасі Збройних Сил України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України чи проходять службу у військовому резерві, зобов'язані: прибувати за викликом районного (об'єднаного районного), міського (районного у місті, об'єднаного міського) територіального центру комплектування та соціальної підтримки (далі – відповідні районні (міські) територіальні центри комплектування та соціальної підтримки), Центрального управління або регіонального органу Служби безпеки України, відповідного підрозділу Служби зовнішньої розвідки України для оформлення військово-облікових документів (посвідчень про приписку до призовних дільниць, військових квитків, тимчасових посвідчень військовозобов'язаних), приписки, проходження медичного огляду, направлення на підготовку з метою здобуття або вдосконалення військово-облікової спеціальності, призову на військову службу або на збори військовозобов'язаних та резервістів¹¹.

Таким чином, передбачені законодавцем виклики для оформлення військово-облікових документів (посвідчень про приписку до призовних дільниць, військових квитків, тимчасових посвідчень військовозобов'язаних), приписки, проходження медичного огляду, направлення на підготовку з метою здобуття або вдосконалення військово-облікової спеціальності, на збори військовозобов'язаних і резервістів не є підтвердженням проходження військової служби за призовом під час мобілізації, як то викладено в ч. 1 ст. 616 КПК України, а отже, не може розгля-

¹⁰ Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію: Закон України від 21 жовтня 1993 р. № 3543-XII <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#Text>> (дата звернення: 05.07.2022).

¹¹ Про військовий обов’язок та військову службу (н 6).

датись як мобілізаційне розпорядження, повістка чи виклик особи саме для проходження особи військової служби за призовом.

Підсумовуючи викладене, можна встановити третю умову для застосування ч. 1 ст. 616 КПК України, а саме безпосередньо призов особи під час мобілізації, на особливий період, з метою проходження військової служби. Підтвердженням цього є: 1) мобілізаційне розпорядження; 2) повістка керівника територіального центру комплектування та соціальної підтримки; 3) виклик командира військової частини; 4) виклик керівника органу, де особа перебуває на військовому обліку, або керівником відповідного підрозділу.

Відповідно до ч. 1 ст. 616 КПК України:

<...> клопотання про скасування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою для проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період повинно містити виклад обставин, які свідчать про те, що особа підпадає під проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, та висновок про придатність особи до несення військової служби в умовах воєнного стану¹².

На думку автора, таке формулювання норми є спірним. Так, як вже зазначалось вище, призов резервістів і військовозобов'язаних на військову службу під час мобілізації здійснюється для доукомплектування військових посад, передбачених штатами воєнного часу, у терміни, визначені мобілізаційними планами ЗСУ та інших військових формувань. Таким чином, призов громадян України, з метою комплектування ЗСУ, є завданням органів військового управління (територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки), військових частин, підрозділів та органів державної влади, в межах їх повноважень.

З редакції ч. 1 ст. 616 КПК України випливає, що завдання щодо можливості призову особи під час мобілізації, на особливий період, з метою проходження нею військової служби покладається на прокурора, що суперечить законам України “Про військовий обов’язок та військову службу”, “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію”, “Про прокуратуру”¹³.

Як наслідок, підпадає під сумнів доцільність надання прокурором висновку про придатність особи до несення військової служби в умовах воєнного стану, у випадку, якщо особі не вручено мобілізаційне розпорядження, повістку керівника територіального центру комплектування та соціальної підтримки, виклик командира військової частини чи виклик керівника органу, де особа перебуває на військовому обліку, або виклик керівника відповідного підрозділу.

¹² Кримінальний процесуальний кодекс України (н 2).

¹³ Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>> (дата звернення: 05.07.2022).

Також, на думку автора, прокурор, при розгляді клопотання підозрюваного чи обвинуваченого в порядку ч. 1 ст. 616 КПК України, зокрема, не має повноважень і відповідних знань для оцінки навичок особи для військової служби, а саме наявність в особи військово-облікової спеціальності, попереднього строку військової служби чи перебування на певній військовій посаді.

Зі свого боку, вирішуючи клопотання підозрюваного чи обвинуваченого про скасування запобіжного заходу для проходження військової служби за призовом під час мобілізації, прокурор, а також суд, на думку автора, має виходити з позиції оцінки суспільних інтересів.

Так, з одного боку, суспільні інтереси полягають у здійсненні правосуддя, притягненні винної особи до кримінальної відповідальності та понесення нею законного та справедливого покарання з метою її виправлення та недопущення нових кримінальних правопорушень. Задоволення вказаних суспільних інтересів реалізується шляхом забезпечення виконання підозрюваною чи обвинуваченою особою покладених на неї процесуальних обов'язків, зокрема, шляхом обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. З другого боку, в умовах повномасштабної війни внаслідок російської агресії проти України, суспільний інтерес становить оборона держави, забезпечення її цілісності та територіальної недоторканності.

Так, автор вважає доречними викладені в ч. 1 ст. 616 КПК України вимоги щодо змісту клопотання прокурора, а саме:

<...> виклад обставин, які вказують на те, що відсутні ризики, передбачені частиною першою статті 177 КПК України, а також ризик ухилення особи, стосовно якої пропонується скасувати запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, від проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період¹⁴.

Зокрема, в контексті виконання норми ч. 1 ст. 616 КПК України прокурором і судом аналізуються вказані ризики, а в їхніх межах – особа підозрюваного чи обвинуваченого, її поведінка, виконання покладених на неї запобіжних заходів, тяжкість і характер вчиненого кримінального правопорушення, ставлення особи до вчиненого, наявність повторності, сукупності чи рецидиву.

Із зазначеного випливає четверта умова для застосування ч. 1 ст. 616 КПК України, а саме – відсутність ризиків, передбачених ч. 1 ст. 177 КПК України, а також ризику ухилення особи, стосовно якої пропонується скасувати запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, від прохо-

¹⁴ Кримінальний процесуальний кодекс України (н 2).

дження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період.

Висновки. Внаслідок проведеного дослідження були встановлені, на думку автора, об'єктивні обставини, наявність яких зумовлює застосування ч. 1 ст. 616 КПК України. Так, це: 1) застосування до особи запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою; 2) підозра чи обвинувачення особи в кримінальних правопорушеннях, які не становлять виключень, прямо передбачених нормою статті; 3) наявність підтвердження призову особи під час мобілізації, на особливий період, з метою проходження військової служби – мобілізаційного розпорядження, повістки керівника територіального центру комплектування та соціальної підтримки, виклику командира військової частини, виклику керівника органу, де особа перебуває на військовому обліку, або керівником відповідного підрозділу; 4) відсутність ризиків, передбачених ч. 1 ст. 177 КПК України, а також ризику ухилення особи, стосовно якої пропонується скасувати запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, від проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, характеристика особи підозрюваного чи обвинуваченого.

Anton Lisniak

CANCELLATION OF THE PRECAUTIONARY MEASURE
FOR COMPLETING MILITARY SERVICE DURING MOBILIZATION,
FOR A SPECIAL PERIOD PURSUANT TO PART 1 OF ARTICLE 616
OF THE CRIMINAL PROCEDURE CODE OF UKRAINE, CONDITIONS
OF APPLICATION AND PROBLEM ISSUES IN IMPLEMENTATION

ABSTRACT. With the outbreak of full-scale war and the imposition of martial law, Ukraine has faced with new realities and public relations that require the legal definition and regulation. The Criminal Procedure Code of Ukraine underwent substantial changes in times of war. The accepted, supplemented and amended norms are novelties of the criminal process. It has led to their different interpretation and application.

In particular, the existing practice in the application of Article 616 Part 1 of the Criminal Procedure Code of Ukraine, namely, revocation of the preventive measure for conscription service during military mobilization, for a special period, indicates the existence of problematic issues in its application. In view of the above-mentioned conditions, it is unacceptable to use different interpretations of the law norms to evade suspects and accused person from fulfilling their procedural duties. It leads to a failure to achieve the goal of pre-trial investigation and the court proceeding.

The article is aimed at determination of the mandatory conditions for the cancellation of the preventive measure for conscription service during military mobilization, for a special period, under Article 616 Part 1 of the Criminal Procedure Code of Ukraine.

Антон Лісняк

The goal of this article is also to outline the problematic issues that arise in connection with the implementation of the norms of the specified article.

During the research, general scientific theoretical methods were used: analysis, synthesis, abstraction as well as the methods of legal norms interpretation (grammatical, logical, systematic).

The determination of the application conditions of Part 1 of Article 616 of the Criminal Procedure Code of Ukraine as well as the determination of the problems that arise in connection with this rule of law implementation are the result of the study.

The obtained results can be used as a method of law enforcement of Article 616 Part 1 of the Criminal Procedure Code of Ukraine. They can also be used for further scientific investigations on this topic.

KEYWORDS: preventive measure; holding in custody; military service; conscription service; mobilization; motion; interpretation; Article 616 of the Criminal Procedure Code of Ukraine.